

Sygn. akt I Ca 281/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Aleksandra Ratkowska /spr./

Sędziowie: SO Dorota Twardowska

SO Arkadiusz Kuta

Protokolant: st. sekr. sąd. Danuta Gołębiewska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2013 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. P. (1)

przeciwko (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 7 czerwca 2013 r., sygn. akt I C 580/08

1. zmienia zaskarżony wyrok w części oddalającej powództwo (pkt III) i zasądza od pozwanego (...) w W. na rzecz powoda M. P. (1) odsetki ustawowe od kwoty 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) za okres od dnia 15 maja 2008 r. do dnia 7 czerwca 2013 r.;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję;
3. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Elblągu kwotę 975 zł (dziewięćset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem nieuiszczonej opłaty od apelacji.

Sygn. akt I Ca 281/13

UZASADNIENIE

M. P. (1) domagał się zasądzenia od (...) w W. kwoty 30.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2008 roku oraz kwoty 15.556,76 zł tytułem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 1 października 2005 do 2 października 2008 roku wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2008 roku do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty po 950 zł miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby płatnej od dnia 3 października 2008 roku i na przyszłość do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat oraz kosztów procesu.

Pozwane (...) w W.wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu.

Pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 15 stycznia 2010 roku rozszerzył powództwo o kwotę 1.995, 15 zł, nadto wniósł o zabezpieczenie roszczenia rentowego powoda poprzez zobowiązanie pozwanego biura do wypłaty na rzecz M. P. (1) kwoty po 1230 zł miesięcznie poczynając od dnia 01 lutego 2010 roku.

Sąd Okręgowy w Elblągu postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2010 roku sygn. akt.(...)udzielił powodowi zabezpieczenia dochodzonego roszczenia rentowego przez zobowiązanie pozwanego (...) w W.do uiszczenia na rzecz powoda M. P. (1)kwoty 500 zł miesięcznie płatnej do 15-go każdego miesiąca począwszy od dnia 1 kwietnia 2010 roku.

Sąd Rejonowy w Elblągu wyrokiem z dnia 7 czerwca 2013r. zasądził od pozwanego(...) w W.na rzecz powoda M. P. (1)kwotę 30.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 8 czerwca 2013r. do dnia zapłaty oraz rentę miesięczną w kwocie 500 zł począwszy od dnia 3 października 2008r. do dnia 31 marca 2010r. i od dnia 1 czerwca 2013r. z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminom jej płatności i oddalił powództwo w pozostałym zakresie, a ponadto zniósł między stronami koszty procesu, nakazał ściągnąć od pozwanego nieuiszczone koszty sądowe w kwocie 1.615,44 zł i przyznał wynagrodzenie biegłym.

Wyrok zapadł na podstawie następujących ustaleń, wniosków i przepisów prawa:

W dniu 22 grudnia 2001 roku M. P. (1) doznał obrażeń ciała w wypadku drogowym. Sprawcą wypadku był obywatel Niemiec T. W., który miał wykupioną polisę odpowiedzialności cywilnej "zielona karta".

W wyniku tego wypadku komunikacyjnego u powoda doszło do pourazowego uszkodzenia chrząstki prawego stawu kolanowego z następowymi zmianami zwyrodnieniowymi i przykurczem stawu oraz pourazowych zmian zwyrodnieniowych lewego stawu kolanowego. Uraz ten spowodował zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych, szczególnie prawego i zaburzenia w funkcji stawów kolanowych powodujące ograniczenie zdolności ruchowej powoda. Stopień zaburzeń funkcji stawów kolanowych w skali od 1 do 20 % odpowiadał dla lewego kolana – 5 %, a dla prawego – 13 %. Oprócz urazu stawu kolanowego powód doznał urazu kręgosłupa. Jednakże już przed wypadkiem u powoda występowały zaburzenia funkcji kręgosłupa, początkowo występowało ograniczenie ruchomości kręgosłupa w jego odcinku lędźwiowym, a potem szyjnym i uraz kręgosłupa w wyniku wypadku nałożył się zatem na zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa już istniejące u powoda. Zmiany te czyniły powoda niezdolnym do pracy w zawodzie kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy przed wypadkiem. Z tego tytułu powód pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W okresie od 2001-2003 roku u powoda w zakresie stanu neurologicznego występowała dyskopatia C5-C6 i C6-C7, rwa barkowa lewostronna, rwa kulszowa prawostronna objawowa, ześlizg L5, dyskopatia L4-L5 i L5-S1, pourazowe bóle głowy. W związku z następstwami wypadku niezbędne było leczenie oraz rehabilitacja w zakresie usprawniania stawów kolanowych aż do chwili obecnej. Stłuczenie stawów kolanowych, do którego doszło u powoda w wyniku zdarzenia było bolesne. Schorzenie, które w jego wyniku powstało było przyczyną przewlekłych i utrzymujących się dolegliwości bólowych. Również zabiegi operacyjne i leczenie, które przebył powód w związku z wypadkiem były bolesne. Powód z powodu urazu, którego doznał w wypadku przeszedł szereg zabiegów operacyjnych i tak w dniu 03 lipca 2003 roku przebył zabieg operacyjny stawów kolanowych, polegający m.in. na przeszczepieniu chrząstki stawu kolanowego prawego, z uwagi na to, że chrząstka stawowa nie ulega samoistnej regeneracji. W dniu 15 lipca 2003 roku przeszedł zabieg operacyjny artroskopii, następnie w dniu 17 sierpnia 2004 roku wykonywana była u powoda artroskopia kolana prawego. Dysfunkcja stawów kolanowych dodatkowo wpłynęła ujemnie na funkcjonowanie kręgosłupa powoda, który już przed wypadkiem wymagał leczenia.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego szkody Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wypłaciło powodowi z tytułu zadośćuczynienia łącznie kwotę 15.000 zł tj. decyzją z dnia 13.06.2002r. – 3000zł, z dnia 17.10.2002r. – 8000zł, z dnia 29.01.2004r. – 4000zł.

Ponadto M. P. (1) otrzymał odszkodowanie z tytułu utraconych zarobków za okres od stycznia 2002r do dnia 31 lipca 2003r. w wysokości 6.787 zł. Poczynając od dnia 1.08.2003r. powodowi na bieżąco wypłacana jest comiesięczna renta.

Powód do dnia 31.05.2002 roku pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy z uwagi na zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, przy czym od dnia 1.04.2002r. do dnia 31.05.2002r. w wysokości 431,44zł. Decyzją z dnia 10.06.2002r. (...) Oddział w O. odmówił powodowi przyznania renty uznając go za zdolnego do pracy. Na skutek odwołania od tej decyzji Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Elblągu wyrokiem z dnia 6.05.2003r. przyznał powodowi rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1.06.2002r. do dnia 31.07.2003r. Od dnia 1.06.2002r. do dnia 2.08.2003r. renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosiła 577,44zł, od dnia 1.03.2003r. do dnia 31.07.2003r. – 598,86zł, od dnia 1.08.2003r. do dnia 30.09.2004r. również 598,86zł. Na skutek waloryzacji, po ponownym ustaleniu wysokości renty organ rentowy podwyższył ją od dnia 1.03.2003r. do kwoty 617,64zł, zaś od dnia 1.10.2004r. powód otrzymywał rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w wysokości 628,76zł.

Wyrokiem z dnia 26.04.2005 roku Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie sygn. akt I C 1298/03 z powództwa M. P. (1)zasądził od pozwanego (...)w W.na rzecz powoda kwotę 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 kwietnia 2005 roku do dnia zapłaty, nadto zasądził od pozwanego (...)w W.na rzecz powoda M. P. (1)rentę z tytułu utraconego zarobku płatną comiesięcznie w ratach w wysokości 668,74 zł płatnych do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy od maja 2005 roku wraz z odsetkami ustawowymi w razie opóźnienia którejkolwiek z rat, przy czym pierwsza rata płatna była do 10 maja 2005 roku, a także ustalił odpowiedzialność pozwanego (...)w W.za ewentualną szkodę mogącą powstać na skutek wypadku jakiemu powód M. P. (1)uległ w dniu 22 grudnia 2001 roku. Sąd Okręgowy w Elblągu wyrokiem z dnia 12 października 2005 roku wydanym w sprawie(...)oddalił apelację pozwanego złożoną w sprawie (...)

M. P. (1)w dniu 02 marca 2006 roku wystąpił do Sądu Rejonowego w Elblągu z pozwem przeciwko (...)w W.domagając się zasądzenia na jego rzecz łącznej kwoty 562, 85zł tytułem zwrotu kosztów leczenia i związanych z pobytem w sanatorium. Wyrokiem z dnia 29 września 2006 roku Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie sygn. akt(...) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 544,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 września 2005 roku do dnia zapłaty.

W okresie od dnia 9 lipca 2007 roku do dnia 11 września 2007 roku powód ponownie był hospitalizowany na Oddziale O. – Urazowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w E., gdzie w dniu 10 lipca 2007 roku przeszedł leczenie operacyjne w postaci artroskopii, usunięcia uszkodzonego fragmentu łąkotki bocznej kolana prawego, następnie w dniu 04 marca 2008 roku przeszedł zabieg alloplastyki totalnej cementowej kolana prawego. W okresie od 23 czerwca 2008 roku do 4 lipca 2008 roku powód ponownie przebywał na Oddziale O. – Urazowym Wojewódzkiego Szpitala (...) w E., gdzie w dniu 24 czerwca 2008 roku zastosowano u niego leczenie operacyjne polegające na rewizji protezy kolana prawego. Kolejny zabieg przeprowadzono u powoda w dniu 21 października 2009 roku zastosowano u niego leczenie operacyjne w postaci endoprotezoplastyki rewizyjnej prawego stawu kolanowego z wymianą elementu puszczelowego. W dniu 04 lipca 2011 roku przeprowadzono u powoda alloplastykę totalną rewizyjną kolana prawego, przeszczepy autogenne i mrożone.

W zakresie schorzeń ortopedycznych po dniu 27 kwietnia 2005 roku stan zdrowia powoda uległ znacznemu pogorszeniu. Zabieg wszczęcia protezy kolana prawego był powikłany , co spowodowało bardziej nasilone dolegliwości bólowe oraz ograniczenia ruchu kolana prawego. Przeprowadzone zabiegi artroskopowe oraz alloplastyka totalna kolana pogłębiły w konsekwencji ruchomość stawu oraz nasiliły bóle barków, które występują okresowo. Uszkodzenia chrząstki lewego kolana spowodowało powstanie miernie nasilonego przewlekłego zespołu rzepkowo – udowego. W zakresie lewego stawu kolanowego u powoda nie doszło do pogorszenia funkcji w stosunku do stanu w dniu 27 kwietnia 2005 roku. Uszkodzenia chrząstki prawego stawu kolanowego zapoczątkowało zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego, które mimo leczenia postępują i pogarszają funkcje kolana. Istniejące zaburzenia funkcji prawego stawu kolanowego wynikające z destabilizacji elementów protezy w postaci ograniczenia ruchomości i możliwości pełnego obciążania z odczynem zapalnym oraz bólem świadczą o pogorszeniu funkcji prawego kolana w stosunku do funkcji w dniu 27 kwietnia 2005 roku. Obecnie stopień funkcji prawego stawu kolanowego odpowiada 20% stałego uszczerbku na zdrowiu, co stanowi wzrost uszczerbku o 7%. W związku z koniecznością chodzenia

przy pomocy kul łokciowych po leczeniu operacyjnym prawego stawu kolanowego mogło dojść do występowania lub zaostrzenia bólów lewego barku. Powyższe wiązało się z koniecznością okresowego leczenia w (...) w kwietniu, maju i październiku 2008 roku, nie spowodowało jednak powstania trwałych zaburzeń funkcji. Na bóle barku mogły i mogą się nakładać bóle związane ze schorzeniem kręgosłupa szyjnego, które istnieją od kilkunastu lat. Rokowania co do możliwości wyleczenia prawego stawu kolanowego są niepewne; występujące stany zapalne i przeprowadzone operacje pogarszają rokowanie.

M. P. (1) przez cały okres leczenia przechodził rehabilitację, która była przerywana kolejnymi zabiegami operacyjnymi. Po przeprowadzonych zabiegach operacyjnych i rehabilitacyjnych u M. P. (1) nadal występuje nieznaczne ograniczenia ruchów rotacyjnych obu stawów kolanowych, a ograniczenie zgięcia kolana prawego wynosi 110° , wyprost jest pełny, ruchy kolana lewego są w pełnym zakresie. Ponadto powód posiada nieco obniżoną siłę mięśniową kończyny dolnej prawej bez objawów odruchowej dystrofii współczulnej. Średnio powód wymaga nadal 2 godzin fizjoterapii w tygodniu co przy odpłatnym leczeniu nie powinno przekroczyć 80 zł tygodniowo.

U M. P. (1) nie stwierdzono trwałych neurologicznych następstw przebytego w dniu 22 grudnia 2001 roku urazu. Nie potwierdzają tego obiektywne wyniki badań neurologicznych, ani wyniki badań dodatkowych, które obrazują przewlekłe zmiany, ani też przebieg historii leczenia neurologicznego - ostatnia hospitalizacja na oddziale neurologii w 2003 roku oraz zmniejszona ilość wizyt w poradni neurologicznej.

Występujące u M. P. (1) dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego nasiliły się w okresie powypadkowym z powodu zwiększenia ilości przyjmowanych przez powoda leków przeciw bólowych. Od czasu wypadku powód przyjmował profilaktycznie leki przeciwrzodowe i z tego powodu mógł wynikać zwiększony koszt stosowania tej grupy leków na ok. 20 zł miesięcznie. Brak jest podstaw aby uznać, iż schorzenia gastrologiczne powodują u powoda trwałe uszczerbek na zdrowiu. Dyspepsja polekowa nie może zostać uznana za przyczynę trwałego uszczerbku na zdrowiu, zwłaszcza w sytuacji, kiedy powód przyjmował leki przeciwbólowe przez wiele lat przed wypadkiem.

Pogorszeniu uległ stan psychiczny powoda. Powodem obniżonego nastroju i lęku są doznawane cierpienia bólowe i ograniczenia w życiu codziennym powoda, gdyż oprócz bólu zdradza cierpienie i inne dolegliwości nerwicowe wynikające z trudności w samodzielnej egzystencji. Okresowo wymaga pomocy żony, porusza się o kulach. Wymagał i wymaga leczenia psychiatrycznego. Stan psychiczny spowodowany wypadkiem miał niekorzystny wpływ na jego życie osobiste i rodzinne. Powikłania po wypadku tj. operacje, rehabilitacje, leczenie sanatoryjne, są stresem, który odbija się na psychiczne, jest postacią nerwicy depresyjnej oraz lęku przed podróżowaniem, w ostatnim okresie czasu sam prowadzi samochód „gdy musi to robić”. U powoda nie stwierdzono objawów encefalopatii pourazowej ani w badaniu neurologicznym ani psychologicznym. Po wypadku i doznanym stresie nie doszło u badanego do ujawnienia się psychozy lub innych zaburzeń uwarunkowanych organicznie. Uszczerbek na zdrowiu psychicznym powoda wynosi 3%.

M. P. (1) ma 56 lat, posiada wykształcenie podstawowe. Ukończył kurs przedpoborowych w zawodzie kierowca. Po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę jako kierowca. Od początku lat 90 – tych prowadził działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu przewozów autokarowych. Od dnia 5 stycznia 2000r. zatrudniony był jako kierowca na $\frac{3}{4}$ etatu za wynagrodzeniem 580 zł brutto powiększonego o ewentualne diety.

Powód obecnie poddawany jest zabiegom rehabilitacyjnym mającym na celu wzmocnienie mięśni kończyn dolnych. Nadal odczuwa ból kolana prawego, nawet gdy znajduje się w stanie spoczynku. Z uwagi na obciążanie kolana lewego postępującym zmianom zwyrodnieniowym towarzyszy ból. Korzysta z pomocy osób trzecich, głównie żony przy zwykłych codziennych czynnościach. Aktualnie sam prowadzi auto, porusza się bez kul, utyka na nogę. Powód utrzymuje się z renty wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 860 zł miesięcznie, z renty wypłacanej przez pozwanego z tytułu utraconych zarobków w wysokości 1006 zł miesięcznie, nadto otrzymuje od pozwanego kwartalnie 1500 zł z tytułu orzeczonego zabezpieczenia. Żona powoda także jest na rencie, którą otrzymuje w wysokości 660 zł miesięcznie. Powód aktualnie nie korzysta z rehabilitacji, w tym refundowanej ostatnie zabiegi rehabilitacyjne miały miejsce do 28 stycznia 2013 roku, z uwagi na ból rehabilitacja została przerwana. Powód korzysta

z prywatnych masaży, koszt jednego masażu wynosi 20 zł, inne prywatne zabiegi rehabilitacyjne kosztują 30 zł. W ciągu miesiąca rehabilitantka wykonująca masaż przychodzi 5-6 razy. Powód ponosi koszty związane z wydatkami na leki, kupuje głównie leki osłonowe na żołądek. Koszt wszystkich leków wynosi około 70 zł miesięcznie.

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2008 roku pozwany przyznał powodowi kwotę 5.000 zł tytułem zaliczki na poczet roszczeń z tytułu opieki po operacji, kosztów leczenia, rehabilitacji oraz podwyższenia renty wyrównawczej od stycznia 2008 roku oraz wypłacił powodowi kwotę 1052, 23 zł po weryfikacji faktur złożonych przy piśmie z dnia 10 kwietnia 2008 roku. Dnia 23 lipca 2008 roku pozwany w związku z kolejnymi roszczeniami wypłacił powodowi kwotę 1.876,94 zł oraz w dniu 6 sierpnia 2008 roku kwotę 2.057,23 zł. Kolejne roszczenia powód kierował do pozwanego pismami z dnia 22 sierpnia 2008 roku, domagając się zapłaty kwoty 2382 zł, w piśmie z dnia 29 sierpnia 2008 roku powód zgłosił pozwanemu kolejne roszczenie o wypłatę kwoty 1.587,61 zł. Po dokonanych rozliczeniach pismem z dnia 19 września 2008 roku pozwany w odpowiedzi na zgłoszone roszczenie powoda z dnia 29 sierpnia 2008 roku po dokonanej weryfikacji poniesionych kosztów leczenia przyznał kwotę 1.429,45 zł. Pismem z dnia 20 października 2008 roku pozwany po dokonanych dalszym rozliczeniu roszczenia zgłoszonego w piśmie powoda z dnia 22 sierpnia 2008 roku dokonał wypłaty zaliczki w kwocie 500 zł z uwagi na nieudokumentowanie zgłoszonych roszczeń.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w toku postępowania oraz znajdujących się w aktach szkodowych, zeznaniach świadka M. P. (2) oraz powoda M. P. (1). Sąd oparł się również na dowodach w postaci opinii biegłych sądowych lekarzy z zakresu neurologii, ortopedii, rehabilitacji, gastrologii i psychiatrii sporządzone zostały fachowo i rzetelnie przez osoby dysponujące odpowiednią wiedzą medyczną.

Opinie biegłych sądowych lekarzy R. P., R. K., W. N., G. W., Z. H., J. S. i P. K. nie budziły zastrzeżeń Sądu, były jasne, pełne i wzajemnie się uzupełniały. Opinie wyjaśniły wszystkie istotne dla sprawy okoliczności, a głównie, czy u powoda M. P. (1) doszło do pogorszenia stanu zdrowia i nastąpiło zwiększenie stwierdzonego u powoda uszczerbku na zdrowiu będącego skutkiem zdarzenia z dnia 22 grudnia 2001 roku. Sąd nie dopatrył się też żadnej niespójności, czy też sprzeczności pomiędzy treścią opinii, a stanem faktycznym w zakresie okoliczności wypadku, następstw i przebiegu leczenia. Jednocześnie należy zauważyć, iż w wyniku zastrzeżeń złożonych do opinii biegłych zarówno przez stronę powodową jak i pozwaną zostały wydane opinie uzupełniające w zakresie stanu zdrowia powoda po dniu 27 kwietnia 2005 roku. Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego pominął opinie sporządzone przez biegłego sądowego z zakresu gastrologii S. L. z uwagi na uzasadnione zarzuty co do sporządzonej przez biegłego opinii, a także opinię z zakresu psychologii D. K., która to sama w swojej opinii wskazała, iż to jedynie lekarz psychiatra jest w stanie ocenić stan psychiczny powoda, biegły z zakresu psychologii nie może orzekać na temat zaburzeń psychiatrycznych.

Postępowanie dowodowe wykazało, że M. P. (1) został poszkodowany w wypadku drogowym z dnia 22 grudnia 2001 roku, w wyniku, którego doznał naruszenia integralności fizycznej ciała przejawiającego się w pourazowym uszkodzeniu chrząstki prawego stawu kolanowego z następowymi zmianami zwyrodnieniowymi i przykurczem stawu oraz w pourazowych zmianach zwyrodnieniowych lewego stawu kolanowego oraz odczuwanym z tego powodu bólu w zakresie wskazywanego narządu ciała. Niewątpliwie również powód utracił całkowicie zdolność do pracy zarobkowej i utrata ta ma charakter trwały. Dotychczas powód otrzymał kwotę 23.000 zł (15.000 zł w toku postępowania likwidacyjnego, oraz 8.000 zł zasądzonego orzeczeniem Sądu Rejonowego w Elblągu w sprawie (...)) tytułem zadośćuczynienia oraz, że Sąd Rejonowy w Elblągu wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2005 roku ustalił odpowiedzialność pozwanego za ewentualne skutki wypadku na przyszłość.

Analiza materiału dowodowego pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż u powoda M. P. (1) doszło po 27 kwietnia 2005 roku do pogorszenia stanu zdrowia, skutkiem czego nastąpiło zwiększenie się uszczerbku na zdrowiu powoda. Jak wynika z opinii biegłego sądowego R. P. uszczerbek na zdrowiu powoda, jeżeli chodzi o kolano prawe pogłębił się i jest wyższy o 7% od wcześniej ustalonego i uwzględnionego przez Sąd Rejonowy w Elblągu przy wydawaniu orzeczenia zasądzającego kwotę 8.000 zł. Liczne zabiegi operacyjne brak poprawy zdrowia, ciągły ból wpłynęły także na zdrowie psychiczne powoda. Jak wynika z opinii biegłej sądowej G. W. ten uszczerbek na zdrowiu wynosi 3%. Zatem stwierdzić należy, iż zdarzenie z dnia 22 grudnia 2001 roku wywołało dalej idące skutki, niż stwierdzone w toku postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2005 roku wydanym w sprawie I C 1298/03, doszło do

dalszego uszczerbku na zdrowiu powoda, przy czym łącznie uszczerbek na zdrowi powoda zwiększył się o 10 %. Mając te wszystkie okoliczności na uwadze Sąd uznał za zasadne żądanie kwoty 30.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia, przy czym w ocenie Sądu zadośćuczynienie to należy odnieść do aktualnych realiów.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia pieniężnego. Przy ustalaniu zadośćuczynienia pierwszorzędne znaczenie należy przypisywać funkcji kompensacyjnej. Cel ten jest realizowany wówczas, gdy suma pieniężna ukształtowana jest na poziomie adekwatnym do naruszonego dobra i rozmiaru doznanej szkody niemajątkowej (tak SN IV CSK 90/05, OSNC 2006 nr 10, poz. 175). Kompensacji dokonuje się głównie w sferze psychicznej poszkodowanego. Przywrócona zostaje równowaga emocjonalna, naruszona przez doznane cierpienia psychiczne i fizyczne. Wysokość zasądzonej sumy powinna być tak ukształtowana, aby stanowiła odzwierciedlenie doznanego uszczerbku oraz była zauważalna i przynosiła poszkodowanemu satysfakcję (tak też J. Matys w: Wysokość zadośćuczynienia a stopa życiowa społeczeństwa, glosa do wyroku z dnia 20 marca 2006 roku, IV CSK 90/05, OSNC 2006, nr 10, poz. 175, Monitor Prawniczy z 2008 roku nr 2, s. 99). Z drugiej strony należy uwzględniać aktualne stosunki majątkowe społeczeństwa, wysokość przeciętnych dochodów. Typowymi czynnikami wpływającymi na wysokość zadośćuczynienia są uznawane w doktrynie i orzecznictwie długość cierpień fizycznych, ich intensywność, rodzaj odniesionych obrażeń, wpływ na dalsze życie poszkodowanego poczucie bezradności i nieprzydatności, komplikacje w życiu osobistym i zawodowym, rodzaj naruszenia dobra osobistego, wiek poszkodowanego, sposób dokonanego naruszenia.

Rozważając wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. W szczególności uwzględniono czas trwania i nasilenia cierpień fizycznych i psychicznych powoda, czas pobytu w szpitalach, ilość przebytych zabiegów operacyjnych, okres leczenia i związane z tym dolegliwości i ograniczenia, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powoda oraz to, co przedstawiono wyżej pogarszanie się tego stanu zdrowia mimo przeprowadzanych operacji.

Pomimo zastosowanego leczenia, zabiegów operacyjnych i rehabilitacyjnych, u powoda nadal występuje zaburzenie funkcji stawu kolanowego prawego czyniące go całkowicie niezdolnym do pracy. Jak wskazał biegły obciążenie stawu lewego z uwagi na stan stawu prawego, powoduje, że zmiany zwyrodnieniowe tego stawu będą postępowały, choć dolegliwości z tym związane będą mniejsze w porównaniu ze stawem prawym.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd uznał, iż wypłacona dotychczas kwota winna ulec podwyższeniu, a żądana kwota dalszych 30.000 zł z uwagi na rozmiar cierpień powoda nie jest wygórowana.

Jeśli zaś chodzi o żądanie odsetek to, biorąc pod uwagę że Sąd uwzględnił stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy oraz waloryzacyjny charakter odsetek, uzasadniało to przyznanie odsetek od następnego dnia po dacie wyrokowania, dopiero bowiem wtedy pozwany mógł popaść w opóźnienie, w pozostałym zakresie żądanie odsetek należało oddalić. (por. wyrok SN z dnia 4.09. (...), II CKN 875/97).

Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy art. 445 § 1 kc, art. 481 § 1 i 2 kc orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły się widoki na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego naprawienia szkody odpowiedniej renty. Uregulowana w powoływanym przepisie renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów jego utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu ze stanem sprzed wyrządzenia szkody. Wymienione w przepisie 444 § 2 k.c. następstwa powinny mieć charakter trwały (co nie oznacza, że nieodwracalny). Każda z tych okoliczności może stanowić samodzielną podstawę zasądzenia renty, jednakże konieczną przesłanką jest postawienie szkody bądź to w postaci zwiększenia wydatków, bądź to zmniejszenia dochodów. Zwiększenie się potrzeb poszkodowanego stanowi szkodę przyszłą, wyrażającą się w stale powtarzających się wydatkach na ich zaspokojenie, np. konieczność stałych zabiegów, rehabilitacji, specjalnego odżywiania.

M. P. (1) niewątpliwie spełniał przesłanki do przyznania mu odpowiedniej renty z tytułu zwiększonych potrzeb. W wyniku obrażeń odniesionych w wypadku z dnia 22 grudnia 2001 roku niewątpliwie wzrosły wydatki związane z dodatkowymi zabiegami rehabilitacyjnymi, kosztami leczenia, ponadto wymagał on pomocy osób trzecich.

W ocenie Sądu roszczenie powoda w zakresie przyznania renty w wysokości 950 zł nie mogło być w całości uwzględnione. Powód w toku niniejszej sprawy uprawdopodobnił swoje roszczenie co do renty jedynie do wysokości 500 zł. Wskazać należy, iż na rozprawie w dniu 20 marca 2013 roku powód podał, że na leki wydaje około 70 zł miesięcznie, nadto powód z każdym dniem staje się bardziej samodzielny, sam prowadzi auto, także drobne prace i czynności życia codziennego wykonuje samodzielnie, w ocenie Sądu nie zachodzi konieczność udzielania takiej pomocy powodowi jak wskazał w pozwie, nadto zdaniem Sądu powód nie wykazał, iż w takim wymiarze pomoc ta była i jest faktycznie udzielana. Biegli R. K. i R. P. wskazywali, iż pomoc osób trzecich konieczna była po operacjach, natomiast aktualnie nie zachodzą okoliczności uzasadniające stałą opiekę. Ponadto nie można również uznać za udowodnioną wysokość roszczenia odnoszącą się do wydatków ponoszonych przez powoda M. P. (1) w związku z dojazdami na rehabilitację. Powód w tym zakresie w toku postępowania ograniczył się jedynie do wskazania, iż tygodniowo pokonuje trasę 100 km, czyli 500 km miesięcznie, przejeżdża bowiem w tygodniu 5 razy trasę liczącą 10 km w jedną stronę. Powód nie wykazał, jednak ani sposobu wyliczenia kosztów, ani pokonywanej trasy i rodzaju samochodu jaki używa. Dodatkowo pozwane Biuro zaprzeczyło podawanym okolicznościom przez powoda, wskazując w sposób dostateczny, iż z miejsca zamieszkania powoda do szpitala gdzie odbywa się rehabilitacja odległość wynosi 5 km. Odnośnie samej rehabilitacji wskazać należy, iż biegły z zakresu rehabilitacji podał, iż powód wymaga 2 godzin fizjoterapii w tygodniu, a koszt leczenia nie powinien przekroczyć 80 zł. Jak zeznał powód rehabilitantka za zabiegi rehabilitacyjne pobiera 30 zł za godzinę, zatem koszt ten jest jeszcze faktycznie mniejszy niż wskazał biegły i wynosi miesięcznie około 240 zł, przy założeniu, że powód stale korzysta z prywatnych zabiegów.

Z tych też względów Sąd nie przychylił się do żądania powoda co do ustalenia i zasądzenia renty w wysokości po 950 zł miesięcznie i zasądził, utrzymując udzielone zabezpieczenie przez Sąd Okręgowy w Elblągu postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2010 roku, powodowi rentę w wysokości 500 zł płatną do dnia 15 każdego miesiąca od dnia 3 października do dnia 31 marca 2010 roku i od dnia 1 czerwca 2013 roku wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat.

Odnosząc się do żądania powoda w zakresie przyznania skapitalizowanej renty w wysokości 15.556,76 zł zdaniem Sądu żądanie to mimo reprezentowania powoda przez fachowego pełnomocnika nie zostało udowodnione.

Jak wynika z treści pozwu na żądana kwotę składać się miały koszty leczenia, w tym rehabilitacji, a także pomocy udzielanej powodowi przez osoby trzecie. Jak wynika zarówno z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, jak i z dokumentów znajdujących się w aktach szkody, każde żądanie dotyczące zwrotu kosztów leczenia, w tym zakupu leków, rehabilitacji, dojazdów na rehabilitację zgłaszane pozwanemu przez powoda było po dokonaniu weryfikacji, czy koszty te związane były ze skutkami wypadku komunikacyjnego, w toku całego procesu leczenia uwzględniane i wypłacane, nadto wskazać należy, iż powodowi oprócz zwrotu udokumentowanych kosztów leczenia wypłacona została zaliczka w kwocie 5000 zł na pokrycie właśnie zwiększonych potrzeb powoda zgodnie z decyzją z kwietnia 2008 roku oraz zaliczka w kwocie 500 zł zgodnie z decyzją z października 2008 roku.

Powód domagając się zapłaty przez pozwanego kwoty 15.556,76 zł tytułem kosztów leczenia, rehabilitacji jakby pomijał fakt, iż w pismach z dnia 10 kwietnia 2008 roku, 26 czerwca 2008 roku, 16 lipca 2008 roku, 29 sierpnia 2008 roku oraz z dnia 25 września 2008 roku zgłaszał pozwanemu roszczenia wypłaty, które były na bieżąco realizowane przez pozwanego i wypłacone powodowi w wysokości 11.363,62 zł. Podkreślenia także wymaga, iż kwoty zgłaszane w pismach i nie wypłacone powodowi nie miały związku ze zdarzeniem z dnia 22 grudnia 2001 roku, dotyczyły kosztów leczenia schorzeń nie związanych z wypadkiem i nie będących skutkiem wypadku. Powód w toku całego procesu nie udowodnił, by te dodatkowe koszty miały jakikolwiek związek ze skutkami wypadku komunikacyjnego.

Z tych też względów Sąd w pkt III oddalił powództwo w tym zakresie na mocy art. 444§ 2 k.c. a contrario.

Sąd oddalił również powództwo co do zapłaty kwoty 1995,15 zł, o którą to kwotę powód rozszerzył powództwo w dniu 15 stycznia 2010 roku. Podnieść należy, iż powodowi, co wynika z pisma pozwanego z dnia 04 sierpnia 2008 roku, zwrócono koszt wypożyczenia i dostarczenia szyny zgonie z przedstawioną w dniu 16 lipca 2008 roku fakturą VAT/ (...) z dnia 07 lipca 2008 roku, jeżeli chodzi o koszty rehabilitacji wskazać należy, że nie zostały one przez powoda udowodnione.

Sąd w wyroku przyznał również wynagrodzenia biegłym R. P., J. S. oraz P. K. za sporządzenie pisemnych opinii w przedmiotowej sprawie na podstawie art. 288 k.p.c.

Mając na uwadze fakt, iż powód wygrał niniejsze powództwo w 60%, zaś w 40% przegrał Sąd przy zastosowaniu zasady wynikającej z art. 100 k.p.c. uznał za celowe zniesienie kosztów procesu między stronami o czym orzekł w pkt. 5 wyroku.

Ponadto na podstawie art. 113 ust 1 w zw. z art. 83 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Elblągu kwotę 1615,44 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

Powód wniósł apelację od tego wyroku zaskarżając go w części oddalającej powództwo co do żądania powoda zasądzenia na jego rzecz ustawowych odsetek od kwoty 30.000 zł za okres od dnia 15 maja 2008r. do dnia 7 czerwca 2013r. w łącznej wysokości 19.493,84 zł zarzucając:

1/ obrazę prawa procesowego poprzez naruszenie art.233§1 kpc polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i błędne przyjęcie, że w sprawie brak jest podstaw do zasądzenia odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia od daty wskazanej w pozwie, mimo, że z okoliczności sprawy wynika, że żądanie powoda w powyższym zakresie było uzasadnione zgłoszeniem szkody (...) SA i terminami wypłaty odszkodowania przewidzianymi w prawie materialnym;

2/ naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie art.125 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) w zw. z art. 481§1 kc w zakresie określenia daty wymagalności roszczenia powoda o zapłatę na jego rzecz kwoty 30.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia oraz błędne określenie daty początkowej, od której rozpoczyna się bieg terminu dla odsetek za opóźnienie od powyższej kwoty.

W uzasadnieniu apelacji skarżący przywołał przepis art.481§1 kc zgodnie z którym w sytuacji gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może domagać się odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odszkodowanie i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego do spełnienia świadczenia odszkodowawczego (art.455 kc) i od tej chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art.481§1 kc). Podkreślono, iż wyrok sądu zasądzający zadośćuczynienie nie ma charakteru kształtującego, lecz deklaratoryjny. Powód powołał się ponadto na 30 – dniowy termin wypłaty odszkodowania i zadośćuczynienia przez ubezpieczyciela wynikający z art.125 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...)

Wskazując na te zarzuty skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w części zasądzającej na rzecz powoda odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie na jego rzecz kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia poprzez zasądzenie odsetek ustawowych od powyższej kwoty od dnia 15 maja 2008r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie do skarżącego na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację powoda uznać należało za uzasadnioną.

W przedmiotowej sprawie nie zachodziły żadne okoliczności, które przemawiałyby za zasądzeniem odsetek za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia dopiero od dnia wydania wyroku przez Sąd pierwszej instancji. Powód bowiem już w zgłoszeniu szkody oraz skierowanych do ubezpieczyciela dalszych pismach, a następnie w pozwie wskazał wszystkie okoliczności wypadku i jego następstwa. Stąd też stanowisko sądu pierwszej instancji nie ma oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym. Dokonując bowiem analizy pozwu oraz dokumentów zgromadzonych w aktach szkody, stwierdzić należy, iż powód w pozwie nie powołał się na nowe, nieznanne wcześniej okoliczności. Przeciwnie, powód każdorazowo podobnie uzasadniał żądanie zadośćuczynienia. Również analiza uzasadnienia wyroku nie pozwala wyróżnić nowych nieznanych wcześniej lub nieujawnionych okoliczności. Z całą pewnością do tych okoliczności nie można zaliczyć okoliczności wynikających tylko z dowodów przeprowadzonych w postępowaniu sądowym. Należy wskazać też, iż z opinii biegłych sądowych nie wynikało ujawnienie się nowych następstw wypadku, a co za tym idzie konieczności uwzględnienia nowych okoliczności przy zasądzeniu zadośćuczynienia. W rezultacie nie można przyjąć, iż roszczenie o zadośćuczynienie zgłoszone w pozwie stało się wymagalne dopiero w dacie zamknięcia rozprawy przez Sąd Rejonowy i dopiero od tego terminu powodowi przysługują odsetki od zadośćuczynienia.

Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się pogląd, iż zadośćuczynienie jest wymagalne niezwłocznie po wezwaniu uprawnionego i dlatego odsetki powinny być naliczane już od dnia, w którym zobowiązany powinien zapłacić zadośćuczynienie. Pogląd ten został najobszerniej wyrażony i uzasadniony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lutego 2011 r., sygn. akt: I CSK 243/10, LEX nr 848109, a także w wyroku z dnia 14 stycznia 2011 r., sygn. akt: I PK 145/10, i zakłada, iż „zadośćuczynienie, w rozmiarze, w jakim należy się ono wierzycielowi w dniu, w którym dłużnik ma je zapłacić (art. 455 kc), powinno być oprocentowane z tytułu opóźnienia (art. 481 § 1 k.c.) od tego dnia, a nie dopiero od daty zasądzenia odszkodowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., II CKN 725/98, OSNC 2000, nr 9, poz. 158; z dnia 8 sierpnia 2001 r., I CKN 18/99, OSNC 2002 nr 5, poz. 64; z dnia 30 stycznia 2004 k, I CK 131/03, OSNC 2005 nr 2, poz. 40 i z dnia 16 lipca 2004 r., I CK 83/04, Monitor Prawniczy 2004 nr 16, s. 726). Obecnie funkcja kompensacyjna odsetek znów przeważa nad ich funkcją waloryzacyjną. W tej sytuacji zasądzanie odsetek od daty wyrokowania prowadziłoby w istocie do ich umorzenia za okres sprzed daty wyroku i byłoby nieuzasadnionym uprzywilejowaniem dłużnika, co mogłoby jego skłaniać do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem pieniężnym, w oczekiwaniu na orzeczenie sądu, znoszące obowiązek zapłaty odsetek za wcześniejszy okres. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia z art. 445 k.c. ma charakter bezterminowy, stąd też o przekształceniu go w zobowiązanie terminowe decyduje wierzyciel przez wezwanie dłużnika do wykonania. Nie ma przy tym znaczenia, że przyznanie zadośćuczynienia jest fakultatywne i zależy od uznania sądu oraz poczynionej przez niego oceny konkretnych okoliczności, poszkodowany bowiem może skierować roszczenie o zadośćuczynienie bezpośrednio do osoby ponoszącej odpowiedzialność deliktową (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2005 r., I CK 7/05, LEX nr 153254). Jeżeli sprawca szkody uważa, że dochodzone przez poszkodowanego odszkodowanie jest wygórowane, to może zapłacić świadczenie w wysokości ustalonej przez siebie. W takim wypadku spełnia świadczenie z zastrzeżeniem zwrotu. Jeżeli bowiem okaże się, że odszkodowanie w ogóle nie przysługuje poszkodowanemu albo przysługuje w mniejszej wysokości, wówczas, po orzeczeniu sądu, sprawca szkody może żądać zwrotu całego świadczenia albo jego nadpłaty. Jeżeli natomiast okaże się, że zapłacone świadczenie jest w niższej wysokości od orzeczonego przez sąd, to osoba odpowiedzialna za szkodę ma obowiązek pokryć niedopłatę oraz uiścić odsetki od tej niedopłaty, o ile poszkodowany będzie ich żądał (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 434/09 (LEX nr 602683). W tej sytuacji zasądzenie w niniejszej sprawie odsetek ustawowych dopiero od 4 czerwca 2008 r. było niezasadne, skoro powód wcześniej wezwał pozwaną do zapłaty zadośćuczynienia ”.

Z powyższym stanowiskiem Sądu Najwyższego Sąd Okręgowy w pełni się zgadza i stosuje się do niego w swoim orzecznictwie. Wskazać bowiem należy, iż punktem wyjścia dla naliczania odsetek jest zasada, że odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia stanowią rekompensatę typowego uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Jeśli zatem zobowiązany do zapłaty zadośćuczynienia nie zapłaci go w terminie to uprawniony nie ma możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy w terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny być naliczane właśnie od tego terminu i to także wówczas, gdy o wysokości zadośćuczynienia orzeka Sąd w wyroku. Niedopuszczalnym byłoby bowiem przyjęcie,

iż poszkodowany ma czekać z otrzymaniem świadczenia z tytułu odsetek do chwili ustalenia wysokości szkody w konkretnym przypadku. Słusznie przyjmuje się przy tym, iż wyrok sądu orzekającego o zadośćuczynieniu nie jest konstytutywny, w tym sensie, że nie stanowi źródła zobowiązania sprawcy szkody względem poszkodowanego do zapłaty odszkodowania, rzeczywistym źródłem zobowiązania pozostaje bowiem czyn niedozwolony. W rezultacie brak jest podstaw do przyjęcia, iż odsetki nalicza się od dnia wyrokowania. Wysokość krzywdy bowiem może zmieniać się w czasie i w zależności od jego upływu różna może być także wysokość zadośćuczynienia, co nie powinno mieć wpływu na termin zasądzenia odsetek. Z powyższym poglądem koreluje wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r. sygn. akt I CSK 433/2006 w którym Sąd ten zważył, iż „Orzeczenie Sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Zobowiązane do zapłaty zadośćuczynienia (art. 445 § 1 k.c.) ma charakter zobowiązania bezterminowego, toteż przekształcenie go w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowane wobec dłużnika do spełnienia świadczenia (art. 455 kc). Waloryzacyjny aspekt odsetek, prowadzący w rezultacie do powiększenia ogólnej kwoty przyznanego pokrzywdzonemu zadośćuczynienia pieniężnego, powinien być brany pod uwagę przy rozważaniu sposobu zasądzenia odsetek za opóźnienia w spełnieniu zadośćuczynienia..” (Lex nr 274209).

Dodatkowo wskazać należy, iż z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, o Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i o Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wprost wynika, iż zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie, nadto w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż powód wezwał pozwanego do zapłaty dodatkowego zadośćuczynienia precyzując jego wysokość pismem z dnia 11 kwietnia 2008r.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 wyroku na podstawie art.386§1 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art.98§1 kpc w zw. z art.108§1 kpc w zw. z art.391§1 kpc.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010r. Nr 90, poz.594 ze zm.).